

مصوب کنټرول سرټاس سر ح. د مخ لړ ( ۲۳-۲۴ حت ۱۳۶۰ )



لسانامهء حزب دموکراتیک خلق افغانستان

بازنایپ و تدوینسم د پښتال: قاسم آسمانی

بازپنځش: انتشارت رله پرچم

## شناسنامه کتاب:

عنوان: اساسنامهء حزب دموکراتیک خلق افغانستان مصوب  
کنفرانس سرتاسری حزب ( ۲۳.۲۴ حوت سال ۱۳۶۰ )

بازتایپ و تدوین دیجیتال: قاسم آسمایی

بازپخش: انتشارات راه پرچم جنوری ۲۰۲۳

رفقا، دوستها! هرگاه اسناد، نشریات و مدارک مربوط به دوره کار و پیکار جمهور سوسیالیستی افغانستان، و حزب دموکراتیک خلق افغانستان، را در اختیار داشته باشید، در اختیار تانما را پرچم قرار دهید. اسناد بعد از سکسکه کردن، در کمال ایمنی و از سران نام شما، بگانی و دوباره در اختیار شما قرار می گیرد.

اتحادت را پرچم

سپاس فرمود، لذرقتا میر محمد شاہ رفیعی و عبدالمختار  
جبار خیل کہ اینسہم خروہ رواد اختیار ما قرار دلاہ اندہ.



## فهرست

دربارهٔ بازیخوش «اساسنامه حزب دموکراتیک خلق افغانستان	
ن حزب دموکراتیک خلق افغانستان» .....	أ
پیش‌گفتار.....	۱
فصل اول: عضویت.....	۳
فصل دوم: ساختمان تشکیلاتی حزب.....	۱۳
فصل سوم: عالی‌ترین مقامات حزبی.....	۱۵
فصل چهارم: سازمان‌های حزبی ولایتی، لوی ولسوالی،	
شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری.....	۲۱
فصل پنجم: مقامات عالی سازمان‌های حزبی ولایتی، لوی	
ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری.....	۲۳
فصل ششم: سازمان‌های اولیه حزبی.....	۲۸
فصل هفتم: مجازات حزبی.....	۳۳
فصل هشتم: حزب و سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان	
.....	۳۷
فصل نهم: سازمان‌های حزبی در قوای مسلح افغانستان	
اعم از اردو خاد و خاړندوی.....	۳۸

فصل دهم: گروه‌های حزبی در کنفرانس‌ها و کنگره‌های	
سازمان‌های غیرحزبی.....	۴۰
فصل یازدهم: امور مالی حزب.....	۴۱

## دربارهٔ بازپخش «اساسنامه حزب دموکراتیک خلق افغانستان حزب دموکراتیک خلق افغانستان»

سقوط دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان در سال ۱۹۹۲ و تسلط نیروهای عقب‌گرای جهادی سبب از بین رفتن تمام دستاوردهای مادی و معنوی شد که در عرصه‌های گوناگون اقتصادی، نظامی، سیاسی و فرهنگی طی یک دهه (دهه هشتاد قرن بیست) در کشور بوجود آمده بود.

نیروهای سیاه جهادی بعد از سقوط جمهوری دموکراتیک افغانستان نتنها به چور و چپاول تأسیسات دولتی و عامه پرداختند و اموال و لوازم آن را از سلاح و مهمات تا آرد و روغن و مبل و فرنیچر، قلم و کاغذ "غنیمت" گفته چور کردند و ربودند؛ بلکه همه اسناد و مدارک دفاتر دولتی، موسسات تعلیمی و تحصیلی و کتابخانه‌ها را نیز غارت و نابود کردند.

در ظاهر امر توجیه این غارت، مخالفت با نظام دموکراتیک و حزب دموکراتیک خلق افغانستان بود، اما در حقیقت آنها هدفمند و پلان شده خواست دشمنان تاریخی وطن را در دشمنی با وطن و مردم ما عملی ساختند و نسل‌های آینده وطن را از دسترسی به مدارک کار و پیکار جمهوری

دموکراتیک افغانستان و حزب دموکراتیک خلق افغانستان محروم ساختند.

حقیقت تلخ بیانگر این واقعیت است که در نتیجه این غارت تمام عیار، کمترین اسناد و مدارک مربوط به سیستم دولت‌مداری جمهوری دموکراتیک افغانستان و تلاش و مبارزه حزب دموکراتیک خلق افغانستان برای اعمار جامعه عالادنه و پیشرفته، در ادارات، موسسات، کتابخانه‌ها و آرشیف‌ها بطور تصادفی باقیمانده است و آنچه که در کتابخانه‌های شخصی اعضای حزب و کارمندان دولت باقی‌مانده بود با سیل مهاجرت اجباری آنان که تنها سر را نجات دادند، نیز از بین رفته است.

تارنمای راه پرچم برای جمع‌آوری آنچه که از حوادث مصیبت‌بار باقیمانده است تلاش‌های وسیع را آغاز کرد که در نتیجه آن شماری معدودی از اسناد و مدارک باقیمانده را بدست آورد و با دیجیتال ساختن و پخش آن اقدام کرد. در این راستا از کمک‌های آن عده رفقا که کتاب‌ها و جزوه‌های دست داشته خود را در اختیار سایت راه پرچم گذاشته اند، صمیمانه اظهار سپاس می‌نماییم.

بازپخش اسناد مربوط به حزب دموکراتیک خلق افغانستان از جمله این جزوه (اساسنامه حزب دموکراتیک خلق افغانستان) اگر از یک طرف بیان‌کننده مکلفیت اعضای حزب و شیوه کار و فعالیت و رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان است از طرف دیگر سند است برعلیه ادعاهای

دشمنان رنگارنگ که می‌خواهند با ده‌ها و صدها دروغ و افترا ماهیت ملی و وطنپرستانه ح.د.خ.ا را وارونه جلوه دهند.

حزب دموکراتیک خلق افغانستان حزب ملی، وطندوست و برخاسته از بطن جامعه و حامی معتقدات و باورهای مذهبی مردم بوده و برای عمران و آبادی وطن و درمان رنج‌های بیکران خلق کار و بیکار نموده است.

حزب برای تنظیم امور داخلی خویش در پلینوم دوم مورخ ۲۴ حمل سال ۱۳۵۹ اساسنامه حزب را تصویب نمود که در کنفرانس سرتاسری حزب (۲۳ - ۲۴ حوت سال ۱۳۵۹) با اصلاحات و تکمیلات مورد تأیید قرار گرفت و متن آن به شکل دیجیتالی در اختیار علاقمندان ح.د.خ.ا قرار می‌گیرد.

بگذار نسل‌های آینده وطن بر رویت این مدارک درباره حزب دموکراتیک خلق افغانستان و آرمان‌ها و اقدامات عملی آن که به خاطر درمان رنج‌های بیکران خلق، صورت گرفته است، داوری نمایند.

قاسم آسمایی

جنوری ۲۰۲۳

## پیش‌گفتار

حزب دموکراتیک خلق افغانستان، حزب طراز نوین و پیشاهنگ مبارز و آزموده طبقه کارگر و تمام زحمت‌کشان وطن محبوب ما افغانستان و عالی‌ترین شکل سازمان سیاسی آن است. حزب دموکراتیک خلق افغانستان مطابق اصول تیوری علمی انقلابی فعالیت نموده و بر اساس اتحاد داوطلبانه نمایندگان پیشرو و آگاه کارگران، دهقانان، منسوبین قوای مسلح، روشنفکران، پیشه‌وران، کوچیان و سایر زحمت‌کشان شهر و ده استوار می‌باشد و از منافع و مصالح تمام کشور دفاع، پشتیبانی و نمایندگی می‌نماید.

حزب دموکراتیک خلق افغانستان در تاریخ پر فراز و نشیب خود از مراحل گوناگون تکامل گذشته و راه دشوار ولی افتخارآمیز مبارزه را در عرصه‌های مختلف اعم از اجتماعی و سیاسی، تشکیلاتی و ایدیولوژیک جسورانه پیموده و در تحت رهبری آن انقلاب ملی و دموکراتیک ثور صورت گرفته است.

حزب دموکراتیک خلق افغانستان نیروی رهبری کننده و جهت دهنده جامعه ما، مدافع پیگیر و سرسخت منافع واقعی طبقه کارگر و زحمت‌کشان کشور بوده بر پایه انطباق خلاق اصول تیوری علمی انقلابی و برنامه‌ای که بر اساس این آموزش و تجربه حزب ما پیکار علماً تنظیم شده است کار و پیکار آگاهانه توده‌های وسیع مردم ما را در راه

ساختمان جامعهٔ فارغ از بهره‌کشی فرد از فرد و آزاد از تناقضات طبقاتی و بهره‌ور از سطح عالی زندگی مادی و معنوی، رهبری می‌نماید.

قانون خدشه ناپذیر زندگی پر تحرك حزب دموکراتیک خلق افغانستان همانا وحدت ایدئولوژیک و سازمانی و یک‌پارچگی رزمجویانه صفوف و رعایت انضباط آگاهانه می‌باشد. هر نوع مظاهر فرکسیون، گروهی و قومی با حزیت و با بودن در حزب سازگار نیست.

حزب ما سازمان پیگیرترین وطنپرستان کشور، مدافع واقعی استقلال ملی، تمامیت ارضی حاکمیت ملی و منافع واقعی ملی کشور بنابر ماهیت طبقاتی، جهان‌بینی و خصلت وطنپرستانهٔ خویش، عضو وفادار جنبش بین‌المللی کارگری و مترقی بوده و اعضای خویش را پیوسته با روحیه وطنپرستی و انترناسیونالیستی که با هم پیوند ناگسستنی دارد تربیه می‌نماید.

## فصل اول

### عضویت

**ماده اول:** هر تبعه افغانستان که به سن (۱۸) سالگی رسیده باشد برنامه و اساسنامه حزب را قبول و در راه تحقق آنها مبارزه نماید و در یکی از سازمان‌های حزب فعالانه شرکت و کار کند، فیصله‌ها و تصامیم حزب را رعایت و اجرا نماید و حق العضویت بپردازد؛ عضو ح.د.خ.ا. بوده می‌تواند.

**ماده دوم:** پذیرش عضویت در حزب به شرح ذیل است:

۱. قبولی عضویت اصلی و آزمایشی در حزب، تنها به صورت انفرادی از طریق سازمان‌های اولیه حزبی صورت می‌گیرد. فیصله جلسه سازمان اولیه حزبی در زمینه پذیرش يك عضو جدید به حزب، در صورتی اتخاذ می‌گردد که بیش از نصف شاملین جلسه رای مثبت داده باشند.
۲. فیصله سازمان اولیه حزبی در زمینه پذیرش به حزب از طرف کمیته علاقه‌داری، ولسوالی، ناحیوی، شهری، لوی ولسوالی و بطور نهائی از طرف کمیته ولایتی یا ارگان حزبی‌ای که کمیته مرکزی ح.د.خ.ا. به آن این صلاحیت را داده باشد، منظور می‌گردد.
۳. داوطلب عضویت حزب که تقاضانامه کتبی خود را به سازمان اولیه حزبی مربوطه تقدیم نموده



باید از طرف سه نفر عضو اصلی حزب که حداقل سه سال سابقه عضویت اصلی داشته باشند، معرفی گردد. اما کارگران، دهقانان و سربازانی که قبل از شمولیت به خدمت مکلفیت عسکری کارگر و یا دهقان باشند از طرف دو نفر عضو اصلی ح.د.خ.ا که حداقل دو سال سابقه حزبی داشته باشند، معرفی می‌شود.

معرفی کنندگان باید داوطلب عضویت را از لحاظ وفاداری به امر انقلاب، ارتباطات، سوابق سیاسی، ایدئولوژیکی، اخلاقی و اجتماعی به درستی بشناسند، شخصیت، صلاحیت، شایستگی و وفاداری وی را به امر انقلاب و جدیت وی را در کار برای حزب ضمانت کنند. معرفی کنندگان از صحت ضمانت خود نزد حزب مسوول می‌باشند

## نوت:

الف - عضو سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان برای حصول عضویت ح.د.خ.ا باید از طرف کمیته ولایتی س.د.ج.ا یا ارگان دیگر ذیصلاح س.د.ج.ا در زمینه معرفی و تضمین که با معرفی یک عضو اصلی حزب مساوی است، معرفی و تضمین می‌گردد.

جوانان تا سن (۲۰) سالگی صرف از طریق  
س.د.ج.ا به حزب پذیرفته شده می‌توانند.

ب - اعضای اصلی و علی‌البدل کمیته مرکزی  
ح.د.خ.ا از معرفی داوطلبان عضویت حزب  
خودداری نمایند.

۴. داوطلب عضویت به منظور آموزش و پرورش  
بیشتر حزبی، ارتقای سطح آگاهی سیاسی و  
ایدئولوژیک و درک وسیع‌تر از برنامه و اساسنامه  
حزب و به اثبات رسانیدن لیاقت خود و آمادگی  
برای شمولیت به عضویت اصلی، دوره عضویت  
آزمایشی یک ساله حزب را سپری می‌کند. اما  
کارگران، دهقانان و سربازانی که قبل از شمولیت  
به خدمت مکلفیت عسکری کارگر و یا دهقان  
باشند، دوره عضویت آزمایشی شش ماهه را  
سپری می‌نمایند و بعد از ختم دوره آزمایشی به  
عضویت اصلی حزب پذیرفته شده می‌توانند.

سازمان حزبی موظف است با موازات بررسی  
شایستگی و وظیفوی و شخصی عضو آزمایشی،  
پیوسته به وی کمک نماید تا برای شمولیت به  
عضویت اصلی ح.د.خ.ا آماده گردد.

طرزاعمال پذیرش به عضویت اصلی و آزمایشی  
ح.د.خ.ا یکسان است.

سابقه عضویت حزبی از تاریخ عضویت اصلی  
محاسبه می‌گردد.

۵. اعضای آزمایشی حزب به استثنای حق انتخاب شدن و انتخاب کردن به مقامات رهبری، کنفرانس‌ها و کنگره‌های حزبی دارای عین حقوق و وظایف اعضای اصلی حزب می‌باشند و در جلسات حزبی رأی مشورتی می‌دهند.

۶. سابقه عضویت اصلی و یا آزمایشی حزبی از تاریخ فیصله جلسه سازمان اولیه حزبی در زمینه پذیرش داوطلب به عضویت حزب حساب می‌شود.

۷. اگر عضو آزمایشی حزب در دوره آزمایشی لیاقت و شایستگی خود را برای عضویت اصلی نشان داده نتواند، سازمان یا مقام حزبی مربوطه درخواست عضویت اصلی وی را رد می‌کند. در این صورت مدت آزمایشی وی صرف یک مرتبه برای یک دوره دیگر تمدید شده می‌تواند.

**ماده سوم:** بخاطر جلب و جذب افراد غیرحزبی که به آرمان‌های حزب اعتقاد دارند و در عمل از حزب پشتیبانی می‌کنند ولی هنوز آمادگی کافی برای پذیرش عضویت حزب ندارند، در جنب سازمان‌های اولیه حزب گروپ‌های علاقمندان حزب تشکیل شده می‌تواند.

داوطلب عضویت در گروپ علاقمندان حزب باید از طرف دو عضو اصلی حزب معرفی شود و سازمان اولیه حزبی مربوط در این مورد تصمیم لازمه می‌گیرد.

در جنب يك سازمان اوليه حزبي، چندین گروه علاقمندان حزب تشکیل شده می‌تواند که تعداد اعضای هر یکی از آنها نباید متجاوز از (۱۵) نفر باشد.

سازمان اوليه حزبي در رأس گروه‌های علاقمندان حزب، اعضای اصلی حزب را تعیین می‌نماید. علاقمندان حزب باید از سیاست حزب پشتیبانی نمایند و دائماً سطح آگاهی ایدیولوژیک و سیاسی خود را بالا برند.

سازمان حزبي می‌تواند به علاقمندان حزب بعضی وظایف و مکلفیت‌ها را محول سازد.

در صورت لزوم دید سازمان اوليه حزبي، علاقمندان حزب می‌توانند در جلسه سازمان اوليه حزبي شرکت ورزند.

**ماده چهارم:** خانه‌پری و توزیع کارت عضویت اعضای اصلی و آزمایشی حزب به عهده کمیته مرکزی حزب و یا ارگان حزبی است که کمیته مرکزی ح.د.خ.ا به آن صلاحیت می‌دهد.

**ماده پنجم:** هر عضو حزب مؤظف است که:

۱. از آزادی و منافع مردم دفاع و حمایت نماید، در راه اعمار جامعه نوین فاقد استثمار فرد از فرد فعالانه مبارزه کند، در زندگی اجتماعی و سیاسی کشور در اجرای دگرگونی‌های انقلابی، اجتماعی و اقتصادی سهم فعال گیرد، از وطن محبوب خود

- افغانستان و دستاوردهای انقلاب ثور در مقابل  
ارتجاع و امپریالیزم دلیرانه و شجاعانه دفاع نماید.
۲. اساسنامه، مقررات حزب و انضباط حزبی و دولتی  
را رعایت کند، برنامه، سیاست عمومی و جاری  
(مشی استراتژیک و تاکتیکی) حزب را تبلیغ و در راه  
تطبيق آن مبارزه نماید.
۳. در راه تحکیم وحدت ایدیولوژیکی، سازمانی و  
سیاسی حزب بکوشد و باهر جریانی که در داخل  
و خارج حزب به وحدت و منافع حزب زیان رساند  
قاطعانه مبارزه نماید.
۴. در داخل حزب علیه کلیه مظاهر و تمایلات  
فرکسیون، انشعاب طلبی، محل پرستی، شوونیزم،  
ناسیونالیزم محلی و عظمت طلبانه، چپ‌گرایی و  
ماجراجویی، دگماتیسم، رویونیسم، هر نوع  
اپورتونیزم راست و چپ، لیبرالیسم و سوبژکتیویزم  
مبارزه نماید.
۵. در فعالیت سازمان حزبی مربوطه به طور منظم  
شرکت کند. فیصله‌ها، رهنمودها و دساتیر حزب  
را صادقانه، قاطعانه، استوار و بدون انحراف اجرا  
نماید، منظمأً حق‌العضویت بپردازد، مناسبات  
رفیقانه و حزبی را بین اعضای حزب تأمین نماید و  
در درون حزب روحیه اعتماد صمیمیت و همکاری  
رفیقانه و برادرانه را ایجاد کند.
۶. اسرار حزبی و دولتی را جداً حفظ نماید و در هر  
گونه شرایط در برابر خرابکاران هوشیار و استوار

- باشد و حزب را از نفوذ عناصر نامطلوب و اندیشه‌های انحرافی مصئون نگه‌دارد.
۷. مصالح و منافع حزب و مردم را بر منافع شخصی و فردی مقدم شمارد، در برابر حزب صادق و صمیمی باشد، حقایق را از حزب پنهان نکند و حقایق تحریف شده را به حزب گزارش ندهد، در ارائه گزارش درباره کار خود و دیگران، در باره امور تولیدی و پیشرفت پلان‌های دولتی دقت کند، در انتخاب برای وظایف و مقامات حزبی اصل شایستگی، صداقت، کفایت، آگاهی و خصلت طبقاتی‌کاندیدان را در نظر بگیرد و در این مورد تحت تاثیر روابط خانوادگی، شخصی، محلی، قومی و دیگر ملاحظات قرار نگیرد.
۸. انتقاد و انتقاد از خود را بسط و توسعه بخشد، نقایص و اشتباهات را بموقع از راه انتقاد اصولی آشکار و توضیح کند و مصممانه از میان بردارد. بر ضد هر گونه بی‌تفاوتی و بی‌پروائی و جاه طلبی جداً مبارزه نماید.
۹. سطح آگاهی سیاسی، ایدیولوژیکی، فرهنگی و تخصصی خود را دائماً بالا ببرد و تیوری علمی انقلابی را فراگیرد.
۱۰. اندیشه‌های تیوری علمی انقلابی، ایده وطنپرستی و همبستگی بین‌المللی را در بین توده‌های مردم تبلیغ و ترویج نماید.

۱۱. در برخورد با مردم صمیمی، متواضع، خدمت‌گذار، مهذب و غمخوار بوده و در حیات شخصی و اجتماعی گفتار و کردارش به صفت یک انسان مترقی و با تقوی، نمونه و سرمشق باشد. خواست‌های مردم را تشخیص دهد و آنرا به موقع به سازمان‌های حزبی گزارش بدهد و برای گسترش نفوذ و اعتبار حزب در بین مردم سعی نماید. روابط حزب را بطور مداوم با توده‌های مردم استحکام بخشد و همواره بکوشد که بهترین نمایندگان آنان را به فعالیت انقلابی بکشانند و به حزب جلب کند.

۱۲. در راه تحکیم وحدت خلق‌های برادر ساکن وطن واحد ما افغانستان، در راه تساوی کامل حقوق و همکاری برادرانه تمام اقوام و ملیت‌های افغانستان اعم از خورد و بزرگ و در راه شکل آنان در سازمان‌های اجتماعی زحمت‌کشان اعم از جبهه ملی پدر وطن اتحادیه‌های صنفی، کوپراتیف‌های دهقانان، سازمان دموکراتیک جوانان، سازمان دموکراتیک زنان، اتحادیه‌های روشنفکران ایجادگر افغانستان و سایر سازمان‌های اجتماعی مبارزه کند.

۱۳. با دشمنان وطن، زحمت‌کشان و حزب آشتی ناپذیر باشد، به خاطر منافع زحمت‌کشان علیه استثمار و تمام اشکال ستم اجتماعی و ملی مبارزه نماید.



۱۴. در راه بسط و تحکیم مناسبات دوستانه افغانستان با اتحاد شوروی و مناسبات خلق افغانستان با جامعه کشورهای سوسیالیستی، جنبش بین‌المللی کارگری و مترقی و جنبش رهایی‌بخش ملی وظایف وطنپرستانه و انترناسیونالیستی خود را ایفاء کند.
۱۵. عقاید مذهبی مردم را احترام کند و عنعنات و رسوم پسندیده مردم را حفظ نماید.
۱۶. کار تولیدی و وظایف دولتی را مجدانه انجام دهد، در امر ارتقا و رشد تولید و اجرای وظایف اجتماعی سرمشق و نمونه باشد، ملکیت عامه را محترم شمارد، در حفظ آن بکوشد و از حیف و میل مصرف بی‌جای دارائی عامه بپرهیزد.
۱۷. با روحیه عالی وقف و فداکاری و احساس مسوولیت بی‌پایان در راه تحقق آرمان‌های انقلابی زحمت‌کشان عمل نماید و در صورت ضرورت هر آن آماده باشد که در این راه مقدس زندگی خود را قربان کند.

**ماده ششم:** هر عضو اصلی حزب حق دارد که:

۱. در انتخابات مقامات حزبی بحیث انتخاب‌کننده و انتخاب‌شونده اشتراک کند.
۲. در مباحثات و حل مسایل مربوط به سیاست و فعالیت عملی حزب در جلسات و مطبوعات حزبی و دولتی تا هنگامی که سازمان‌ها و مقامات



- مربوطه حزب روی موضوع مورد بحث کدام تصمیمی اتخاذ نکرده باشند، فعالانه اشتراك و آزادانه اظهار نظر نماید.
۳. پیشنهادها، انتقادات سالم و سوالات خود را به مقامات حزبی بشمول کمیته مرکزی ح.د.خ.ا. بسپارد.
- در داخل جلسات سازمان‌های حزبی شیوه و طرز کار مقامات حزبی و مسوولین حزبی را انتقاد اصولی نماید.
۴. در کلیه جلسات سازمان‌ها و کمیته‌های حزبی که طی آن در باره اعمال و کردار وی رسیدگی می‌شود، سهم بگیرد. هرگاه فیصله سازمان و یا مقام حزبی را در مورد خود عادلانه و اصولی نداند و به آن اعتراض داشته باشد می‌تواند شکایت خود را به مقامات بالاتر حزبی بشمول کنگره ح.د.خ.ا. تقدیم نماید.

## فصل دوم

### ساختمان تشکیلاتی حزب

ماده هفتم: ساختمان تشکیلاتی ح.د.خ.ا بر اصل مرکزیت دموکراتیک استوار است که اجزای آن قرار آتی است:

۱. انتخابی بودن مقامات رهبری حزب از پایین‌ترین تا بالاترین.
۲. تقدیم گزارش از جانب مقامات حزبی به سازمان‌های مربوط و مقامات بالاتر حزبی.
۳. تبعیت اقلیت از اکثریت، اجرای تصامیم و دستاورد حزبی، رعایت جدی انضباط حزبی توسط همه اعضای حزبی در هر مقامی که باشند.
۴. تبعیت مقامات مادون از تصامیم مقامات مافوق.

**ماده هشتم:** واحدهای سازمانی حزب از سازمان‌های ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی، علاقه‌داری و اولیه عبارت می‌باشد. سازمان‌های حزبی ولایتی بنابر فیصله کمیته مرکزی ح.د.خ.ا تاسیس می‌گردند.

تاسیس سازمان‌های حزبی لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی، علاقه‌داری و سازمان‌های ضروری دیگر به پیشنهاد کمیته‌های حزبی ولایتی، توسط کمیته مرکزی ح.د.خ.ا تصویب می‌گردد.

تقسیمات سازمانی حزب نظر به اصل تقسیمات ملکی

کشور و محل کار ایجاد می‌شود. بدین معنی که هر سازمان اولیه حزبی مطابق اصل محل کار اعضای حزب در يك موسسه و یا تصدی تشکیل می‌شود و این سازمان‌های اولیه حزبی موسسات و تصدی‌ها بنوبه خود نظر به تقسیمات ملکی کشور در سازمان‌های حزبی علاقه‌داری، ولسوالی، ناحیوی، شهری، لوی ولسوالی و ولایتی شامل می‌باشند.

سازمان حزبی يك واحد ملکی بزرگتر نسبت به سازمان‌های که در اجزای آن موجوداند، سازمان بالاتر می‌باشد. هر يك ازین سازمان‌ها می‌تواند در مسایل مربوط ساحه فعالیت خود تصامیم اتخاذ نماید؛ مشروط بر اینکه با سیاست عمومی و جاری حزب و دساتیر و تصامیم مقامات بالاتر حزبی منافات و مغایرت نداشته باشد.

**ماده نهم:** اصل عالی رهبری حزبی عبارت از رهبری جمعی بوده که شرط اساسی فعالیت مؤثر سازمان‌های حزبی، تربیت سالم کادرها و رشد و تکامل جدیت و فعالیت مبتکرانه اعضای حزبی شمرده می‌شود. این اصل در کلیه مقامات و سازمان‌های حزبی رعایت می‌گردد. رهبری، جمعی، مسوولیت فردی اعضای حزب را در قبال وظایف‌شان کاهش نمی‌دهد.

سازمان‌ها و کمیته‌های حزبی موظف اند بطور همیشه مسوولیت فردی اعضای اصلی و آزمایشی حزب را در جهت تطبیق تقاضاهای اساسنامه و اجرای وظایف شان ارتقا بخشند.

## فصل سوم

### عالی‌ترین مقامات حزبی

**ماده دهم:** عالی‌ترین مقام حزب دموکراتیک خلق افغانستان کنگره ح.د.خ.ا است که متشکل از نمایندگان انتخابی کنفرانس‌های ولایتی می‌باشد.

در شرایط عادی کنگره حزب هر دو یا سه سال یک بار دعوت می‌شود. دعوت کنگره در صورت لزوم بر اساس تصمیم کمیته مرکزی زودتر یا بعدتر از وقت معینه آن صورت گرفته می‌تواند.

کنگره فوق‌العاده حزب از طرف کمیته مرکزی و یا در اثر پیشنهاد دو ثلث اعضای حزب دعوت می‌گردد.

کنگره وقتی رسماً و باصلاحیت دایر شده می‌تواند که اکثریت اعضای منتخب که بیش از نصف اعضای حزب را نمایندگی کنند در جلسه آن حاضر باشند.

تعداد نمایندگان کنگره حزب و نورم نمایندگان سازمان‌های ولایتی در کنگره توسط کمیته مرکزی ح.د.خ.ا تعیین می‌گردد.

**ماده یازدهم:** وظایف و صلاحیت‌های کنگره حزب عبارت است از:

۱. استماع گزارش کمیته مرکزی و کمیسیون تفتیش

- مرکزی، بحث و ارزیابی فعالیت آنها و صدور تصاویر مربوطه.
۲. تجدیدنظر، تعدیل، تغییر و تصویب برنامه و اساسنامه حزب.
۳. تعیین مشی حزب در ساحه سیاست داخلی و خارجی.
۴. تعیین تعداد اعضای اصلی و علی‌البدل کمیته مرکزی و اعضاء کمیسیون تفتیش مرکزی.
۵. اعضای اصلی و علی‌البدل کمیته مرکزی و کمیسیون تفتیش مرکزی به اکثریت آراء با رای سری انتخاب می‌شوند.

**ماده دوازدهم:** کمیته مرکزی ح.د.خ.ا در فاصله بین دو کنگره حزب، عالی‌ترین مقام حزب را تشکیل می‌دهد.

کمیته مرکزی تمام امور سیاسی و تشکیلاتی حزب و ارگان‌ها و سازمان‌های محلی آن را رهبری می‌کند، پرسونل و کادرهای رهبری را تشخیص و تعیین می‌نماید، فعالیت مقامات مرکزی دولتی و سازمان‌های اجتماعی زحمت‌کشان را هدایت می‌نماید، مقامات و موسسات مختلف حزبی را تاسیس و رهبری می‌کند، مدیران مسوول روزنامه‌ها، جراید و مجلات مرکزی حزبی را مقرر و امور مالی حزب را تنظیم و کنترل می‌نماید.

کمیته مرکزی نمایندگی حزب دموکراتیک خلق افغانستان را در مناسبات با سایر احزاب و سازمان‌های سیاسی بعهدہ

دارد.

**ماده سیزدهم:** کمیته مرکزی ح.د.خ.ا سازمان‌های حزبی را از فعالیت خود منظمأً مطلع می‌سازد.

**ماده چهاردهم:** کمیته مرکزی می‌تواند در صورت ضرورت تعداد لازم اعضای علی‌البدل خود را به حیث اعضای اصلی کمیته مرکزی و همچنان یک یا چند تن از شایسته‌ترین اعضای اصلی حزب را بحیث عضو اصلی یا علی‌البدل کمیته مرکزی به دو ثلث آراء انتصاب نماید.

**ماده پانزدهم:** کمیته مرکزی از بین اعضای اصلی خود، اعضای بیروی سیاسی کمیته مرکزی، اعضای دارالانشای کمیته مرکزی و منشی عمومی کمیته مرکزی را که عضو بیروی سیاسی نیز می‌باشد به اکثریت آراء و بطور علنی انتخاب می‌کند.

**ماده شانزدهم:** بیروی سیاسی در فاصله بین جلسات کمیته مرکزی، تمام فعالیت امور حزب را رهبری می‌نماید و در برابر کمیته مرکزی ح.د.خ.ا مسوول می‌باشد.

**ماده هفدهم:** دارالانشای کمیته مرکزی در برابر بیروی سیاسی مسوول بوده، امور جاری حزب را رهبری و تنظیم می‌کند. از انتخاب و تشخیص پرسونل و کادرهای رهبری مراقبت می‌نماید اشکال و طرق اجرای تصامیم عالی‌ترین مقامات حزبی را تعیین و بر اجرای آن کنترل می‌نماید.

**ماده هجدهم:** پلینوم کمیته مرکزی در اوضاع و احوال عادی حداقل در سال سه بار اجلاس می‌نماید.

اعضای علی‌البدل کمیته مرکزی در پلینوم کمیته مرکزی اشتراك می‌ورزند و حق رأی مشورتی دارند.

**ماده نهم:** کمیته مرکزی برای تنظیم و تحقق تصامیم حزب و کنترل بر اجرای آنها شعبات و کمیسیون‌های لازم کمیته مرکزی را ایجاد می‌نماید. مسوولین این شعبات توسط بیروی سیاسی از جمله اعضای اصلی و علی‌البدل کمیته مرکزی تعیین می‌شوند.

شعبات و کمیسیون‌های کمیته مرکزی تحت رهبری دارالانشای کمیته مرکزی فعالیت و اجرای وظیفه می‌نمایند.

**ماده بیستم:** کمیته مرکزی کمیسیون کنترل حزبی را ایجاد می‌کند. بیروی سیاسی مسوول آن را از بین اعضای اصلی و یا علی‌البدل کمیته مرکزی تعیین می‌نماید.

این کمیسیون وظایف ذیل را انجام می‌دهد:

۱. کنترل بر رعایت وحدت حزب توسط اعضای اصلی و آزمایشی حزب و مجازات اعضای حزب که از برنامه و اساسنامه حزب، انضباط حزبی و دولتی و اخلاق حزبی تخلف می‌ورزند.
۲. رسیدگی به شکایت آن اعضای حزب که از طرف کمیته‌های ولایتی از حزب اخراج و یا مجازات



حزبی شده اند.

**ماده بیست و یکم:** کمیته مرکزی می‌تواند بعضی مسایل را مورد بحث عمومی حزب قرار بدهد.

**ماده بیست و دوم:** کمیته مرکزی ح.د.خ.ا می‌تواند در فاصله بین کنگره‌های حزب به خاطر بحث پیرامون مسائل مبرم سیاست حزب، کنفرانس‌های سرتاسری حزب را دعوت نماید. طرز تدویر چنین کنفرانس‌ها از طرف کمیته مرکزی ح.د.خ.ا تعیین می‌گردد.

**ماده بیست و سوم:** اخراج عضو اصلی یا علی‌البدل کمیته مرکزی از عضویت کمیته مرکزی توسط پلی‌نوم کمیته مرکزی فیصله می‌گردد. فیصله مربوط به دوئل آراء اتخاذ می‌شود.

**کمیسیون تفتیش مرکزی:**

**ماده بیست و چهارم:** کمیسیون تفتیش مرکزی وظایف ذیل را اجراء می‌نماید.

۱. کنترل بر رسیدگی درست و بموقع مکاتیب، عرایض و شکایات مراجعین از طرف شعبات و کمیسیون‌های کمیته مرکزی.
۲. نظارت بر امور مالی کمیته مرکزی.

**ماده بیست و پنجم:** اخراج عضو کمیسیون تفتیش مرکزی از عضویت این کمیسیون در جلسه خود کمیسیون به



اکثریت دو ثلث آراء فیصله می‌گردد.

راه‌پیمایی

## فصل چهارم

### سازمان‌های حزبی ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری

ماده بیست و ششم: سازمان‌های حزبی ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری و فعالیت خود توسط برنامه و اساسنامه حزب رهنمائی می‌شوند، سیاست حزب را اجرا و تبلیغ می‌کنند و اجرای تصامیم و دستورالعمل‌های کمیته مرکزی و مقامات رهبری حزب را در ولایت، لوی ولسوالی، شهر، ناحیه، ولسوالی و علاقه‌داری تنظیم و تأمین می‌نمایند.

وظایف اساسی سازمان‌های ولایتی لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری و مقامات رهبری آنها عبارت اند از:

۱. کار سازمانی و سیاسی بین توده‌های مردم و تجهیز و سوق دادن زحمت‌کشان در راه تعمیل دگرگونی‌های انقلابی، اجتماعی و اقتصادی، انکشاف هر چه بیشتر تولیدات صنعتی و زراعتی و بالا بردن سطح زندگی مادی و فرهنگی مردم.
۲. برگزیدن و جابجا کردن پرسونل و کادرهای رهبری و تربیت آنها بر مبنای افکار و اخلاق مترقی، شرافت و راستی احساس و فاداری و مسوولیت در برابر وطن مردم و حزب.

۳. دفاع از دست آوردهای انقلاب ثور و تنظیم مبارزه بی‌امان علیه دسایس عناصر ضد انقلابی، عمال ارتجاع و امپریالیزم.
۴. تنظیم کار ایدیولوژیک، تبلیغ برنامه حزب و تیوری علمی انقلابی، توزیع نشرات و مطبوعات منجمله به زبان‌های محلی

## فصل پنجم

### مقامات عالی سازمان‌های حزبی ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری

**ماده بیست و هفتم:** مقام عالی سازمان‌های حزبی ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری کنفرانس‌های آنها است که از طرف کمیته حزبی مربوط دعوت می‌گردد.

در شرایط عادی کنفرانس‌های ولایتی در دو سال یکبار و کنفرانس‌های لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری در سال یکبار دعوت می‌شوند.

کنفرانس‌های فوق‌العاده بنا بر تصمیم کمیته مافوق و یا در اثر درخواست اکثریت اعضای سازمان مربوطه دعوت شده می‌تواند.

**ماده بیست و هشتم:** نمایندگان کنفرانس‌های سازمان‌های حزبی ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری از طرف سازمان‌های تشکیل دهنده آنها انتخاب می‌گردند. نورم نمایندگی این نمایندگان از طرف کمیته حزبی دعوت کننده کنفرانس پیشنهاد و از طرف کمیته مافوق حزبی تصویب می‌گردد.

**ماده بیست و نهم:** صلاحیت‌ها و وظایف کنفرانس‌های ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی ولسوالی و علاقه‌داری عبارت اند از:

۱. استماع، بحث و تصویب گزارش کمیته حزبی و کمیسیون تفتیش مربوطه و ارزیابی فعالیت آنها.
۲. اتخاذ تصمیم در باره مسایل و امور سازمان مربوطه و فعالیت آینده آن.
۳. انتخاب اعضای کمیته حزبی و کمیسیون تفتیش حزبی، انتخاب نمایندگان برای کنفرانس سازمان ما فوق.

**ماده سی ام:** کمیته‌های ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری در فاصله بین دو کنفرانس مقام عالی سازمان‌های مربوطه می‌باشند.

**ماده سی و یکم:** هنگام ضرورت صلاحیت و مسوولیت مقامات حزبی توسعه می‌یابد و خود مقامات و یا برخی از اعضای آنها که اصولاً انتخابی است از طرف کمیته ذیصلاح مافوق تعیین می‌گردد.

**ماده سی و دوم:** کمیته‌های ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری منشی و معاونین منشی را از بین اعضای خود انتخاب می‌کنند.

منشی و معاونین منشی کمیته‌های ولایتی باید حداقل دارای سابقه حزبی (۴) سال و منشی و معاونین منشی کمیته‌های

لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقہ داری  
دارای حداقل سابقہ حزبی (۲) سال باشند.

**مادہ سی و سوم:** کمیٹہ‌های ولایتی، لوی ولسوالی، شهری  
ناحیوی، ولسوالی و علاقہ داری به اجازه کمیٹہ مرکزی  
ح.د.خ.ا شعبات لازم را ایجاد می نمایند. مسوولین این  
شعبات و مسوول کنترول و نظارت کمیٹہ ولایتی از بین  
اعضای کمیٹہ تعیین میشوند. منشی و معاونین منشی کمیٹہ  
فعالیت این شعبات را رهبری می نمایند.

**مادہ سی و چهارم:** کمیٹہ‌های ولایتی، لوی ولسوالی،  
شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقہ داری فعالیت  
سازمان‌های حزبی مادون خود را رهبری و کنترول می نمایند،  
سازمان‌های جدید حزبی را ایجاد می کنند، اجرای تصامیم  
کنفرانس و رهنمودها و دستورالعمل‌های مقامات ما فوق  
را تامین می نمایند.

کمیٹہ‌ها حداقل در ماه يك بار مقامات مافوق حزبی را از  
امور خود مطلع می سازند و به آنها گزارش می دهند.

کمیٹہ‌های ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی  
و علاقہ داری حداقل در ماه یکبار اجلاس می نمایند.

**مادہ سی و پنجم:** منشی و معاونین منشی پیشبرد امور  
جاری کمیٹہ و اجرای تصامیم کمیٹہ خود و کمیٹہ‌های  
مافوق حزبی را رهبری و بر تطبیق درست این تصامیم  
کنترول می نمایند. منشی و معاونین وی مسوول امور کمیٹہ

بوده به آن گزارش می‌دهند.

**ماده سی و ششم:** مقامات رهبری حزب از بالاترین تا پایین‌ترین باید از شیوه‌های کار خودسرانه و بیروکراتیک احتراز نمایند، تناسب مطلوب بین مرکزیت و دموکراسی حزبی را حفظ و از طریق بسط انتقاد و انتقاد از خود اسلوب ناصحیح کار را مرتفع سازند، در اجرای وظایف ابتکار، خلاقیت و انضباط آگاهانه را در بین اعضای حزب توسعه دهند، در راه تأمین وحدت حزب فعالانه مبارزه نمایند، از تمایلات لیبرالیستی، هرج و مرج طلبی شخصیت‌پرستی، انشعاب‌طلبی و گروه‌بندی داخل حزبی به هر شکلی که باشد و هر گرایشی که وحدت حزبی را تخریب کند، جلوگیری نمایند.

**ماده سی و هفتم:** تشخیص و تقرر کادرها و پرسونل حزبی و غیرحزبی باید با در نظر داشت نکات ذیل صورت گیرد:

۱. شایستگی سیاسی، وظیفوی و اخلاقی، تجربه کار، استعداد در امور تشکیلاتی و سازمان‌دادن کار جمعی و روحیه تشریک مساعی.
۲. در نظرداشت پیشنهادات و نظریات اعضای حزب در مورد کاندیدهای احراز مقامات مختلف.
۳. کنترل و مراقبت از کار کادرها و پرسونل، بذل کمک لازمه با آنها، جلب بموقع توجه آنها به اشتباهات و نقایص در کار، اتخاذ تدابیر جزائی بشمول اخراج از وظیفه در برابر آن کارکنانی که از

عهده وظایف خود برنیامده و اشتباهات خود را اصلاح نمی‌کنند.

**ماده سی و هشتم:** مسأله اخراج عضو کمیته حزبی ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری از عضویت کمیته در جلسه خود کمیته به اکثریت دو ثلث آراء فیصله می‌گردد.

**ماده سی و نهم:** کمیسیون‌های تفتیش در ساحه فعالیت خود عین وظایف کمیسیون تفتیش مرکزی را اجرا می‌نمایند.

**ماده چهلم:** مسأله اخراج اعضای کمیسیون‌های تفتیش، کمیته‌های حزبی ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی ولسوالی و علاقه‌داری از کمیسیون در جلسه خود کمیسیون به اکثریت دو ثلث آراء فیصله می‌گردد.



## فصل ششم

### سازمان‌های اولیه حزبی

ماده چهل و یکم: سازمان اولیه حزبی، پایه اساسی حزب بشمار می‌رود.

سازمان‌های اولیه حزبی بر اساس محل کار و یا محل اقامت ایجاد می‌شود. تعداد حداقل اعضای سازمان اولیه حزبی (۳) عضو اصلی حزب می‌باشد.

در هر موسسه یا تصدی از قبیل کارخانه‌ها، فابریکه‌ها، پروژه‌های ساختمانی، وزارتخانه‌ها، دواير موسسات علمی و تعلیمی، فارم‌های دولتی، قطعات عسکری و غیره صرف یک سازمان اولیه حزبی تشکیل می‌شود. تمام اعضای اصلی و آزمایشی که در مؤسسه یا تصدی مربوط کار می‌کنند، عضو این سازمان می‌باشند.

سازمان‌های اولیه حزبی که بر اساس محل اقامت ایجاد می‌شوند، شامل آن اعضای اصلی و آزمایشی حزب هستند که در یک قصبه، کوچه، کارته و غیره سکونت دارند و عضو سازمان اولیه حزبی کدام موسسه یا تصدی نیستند.

ایجاد سازمان‌های اولیه حزبی از طرف کمیته لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری و در صورت لزوم از طرف کمیته ولایتی تصویب می‌گردد.

**نوت:** سازمان‌های اولیه حزبی قطعات اردو، خاد و خارندوی به اجازه ریاست عمومی امور سیاسی اردو و ریاست‌های سیاسی خاد و خارندوی ایجاد می‌شوند.

**ماده چهل و دوم:** سازمان‌های اولیه حزبی‌ای که کمتر از (۵۰) عضو اصلی و آزمایشی داشته باشند، می‌توانند فیصله نمایند که به گروه‌های حزبی تقسیم شوند.

گروه‌های حزبی در شاپ‌ها، شعبات، ریاست‌ها، صنف‌های تعلیمی، محلات زیست و امثال آن تأسیس می‌گردند.

تعداد حداقل اعضای گروه حزبی (۳) عضو اصلی حزب است.

**ماده چهل و سوم:** سازمان‌های اولیه که دارای بیش از (۵۰) عضو حزبی اصلی و آزمایشی حزب باشند، بعد از پیشنهاد به کمیته مربوطه لوی ولسوالی شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری و فیصله آن می‌توانند به سازمان‌های حزبی شعبوی تقسیم شوند.

سازمان‌های شعبوی در شاپ‌ها، شعبات، ریاست‌ها، صنف‌های تعلیمی و امثال آن تأسیس می‌گردند.

سازمان‌های شعبوی به گروه‌های حزبی تقسیم شده می‌توانند.

**ماده چهل و چهارم:** به سازمان‌های شعبوی آن

سازمان‌های اولیه حزبی که دارای بیش از (۱۰۰) عضو اصلی و آزمایشی حزب باشند صلاحیت‌های سازمان‌های اولیه حزبی داده شده می‌تواند و بنام سازمان‌های شعبوی ذیصلاح یاد می‌گردند. پیشنهاد کمیته سازمان اولیه حزبی درین مورد از طرف کمیته‌های علاقه‌داری ولسوالی ناحیوی، شهری، لوی ولسوالی و بطور نهایی از جانب کمیته‌های ولایتی تصویب می‌گردد.

**ماده چهل و پنجم:** عالی‌ترین مقام سازمان اولیه حزبی عبارت از جلسه عمومی اعضای آن است. جلسات عمومی سازمان‌های اولیه حزبی، شعبوی و گروپ‌های حزبی حداقل ماه یک بار دایر می‌گردند.

جلسات عمومی سازمان‌های اولیه حزبی که به سازمان‌های شعبوی تقسیم شده باشند حداقل یک بار در دو ماه دایر می‌گردند.

جلسات عمومی سازمان‌های اولیه که دارای بیش از (۱۰۰) عضو حزبی اصلی و آزمایشی باشند توسط کمیته سازمان اولیه حزبی حداقل در هر سه ماه یک بار دعوت می‌شوند.

**ماده چهل و ششم:** برای تنظیم امور جاری در گروپ‌های حزبی، منشی گروپ در سازمان‌های شعبوی و اولیه حزبی که دارای کمتر از (۱۵) عضو اصلی و آزمایشی حزب باشند منشی و معاون و در سازمان‌های شعبوی و اولیه حزبی‌ای که دارای بیش از (۱۵) عضو اصلی و آزمایشی باشد کمیته

حزبی انتخاب می‌گردد.

منشی‌ها و معاونین منشی‌های سازمان‌های اولیه حزبی باید  
اقلاً دارای سابقه حزبی یک‌ساله باشند.

**ماده چهل و هفتم:** سازمان اولیه حزبی در ساحت فعالیت  
خود توسط برنامه و اساسنامه حزب رهنمائی می‌شود و  
تصامیم و دستورالعمل‌های مقامات حزبی مافوق را اجرا  
می‌نماید.

سازمان اولیه حزبی حلقه اتصال مقامات رهبری حزبی با  
اعضای حزب و حزب با توده‌های مردم می‌باشد.

سازمان‌های اولیه حزبی وظایف ذیل را اجرا می‌نمایند:

۱. پذیرش اعضای جدید اصلی و آزمایشی به حزب.
۲. تحکیم انضباط حزبی، تأمین تطبیق اساسنامه از  
طرف تمام اعضای سازمان اولیه حزبی، اخذ  
حق‌العضویت از اعضای اصلی و آزمایشی سازمان  
اولیه حزبی و پذیرش اعانه‌ها.
۳. تنظیم تعلیمات و آموزش سیاسی اعضای اصلی و  
آزمایشی حزب و علاقمندان عضویت حزب،  
توزیع مطبوعات و نشرات حزبی، پیشبرد امور  
تبلیغاتی بین توده‌های زحمتکش، توضیح سیاست  
و برنامه حزب.
۴. بسیج و تجهیز زحمت‌کشان در راه تطبیق اهداف  
و وظایف اجتماعی و اقتصادی انقلاب ثور و دفاع

از دستاوردهای آن در برابر دسایس دشمنان  
انقلاب.  
۵. همکاری همه جانبه با کمیته مربوط علاقه‌داری  
ولسوالی، ناحیوی، شهری و لوی ولسوالی و ارائه  
منظم گزارش فعالیت خود به آنان.

## فصل هفتم

### مجازات حزبی

**ماده چهل و هشتم:** اعضای اصلی و آزمایشی حزب در اثر عدم مراعات اساسنامه و تصامیم سازمان‌ها و مقامات حزبی، بی‌انضباطی و عدم اجرای وظایف و مکلفیت‌های حزبی و سوءاستفاده از عضویت حزبی مورد مجازات حزبی ذیل از طرف جلسه سازمان اولیه حزبی و کمیته‌های حزبی قرار گرفته می‌توانند:

- توصیه
- اخطار
- اخطار با درج در کارت ثبت
- تنزیل از عضویت اصلی به عضویت آزمایشی
- اخراج از حزب

**ماده چهل و نهم:** در صورتی که يك عضو اصلی یا آزمایشی حزب بدون کدام عذر معقول سه ماه پیهم حق عضویت خود را نپرداخته باشد و یا سه مرتبه پیهم در جلسات حزبی اشتراك نورد سازمان اولیه حزبی باید رفتار وی را در جلسه خود مورد بحث قرار داده تصمیم لازمه را الی اخراج وی از حزب اتخاذ نماید.

**ماده پنجاهم:** تصویب مجازات اخطار با درج در کارت ثبت

از صلاحیت کمیته‌های مربوطه علاقه‌داری، ولسوالی، ناحیوی، شهری و یا لوی ولسوالی و تصویب مجازات تزیل از عضویت اصلی به عضویت آزمایشی و یا اخراج از حزب از صلاحیت کمیته‌های علاقه‌داری، ولسوالی، ناحیوی، شهری و لوی ولسوالی و بطور نهایی کمیته‌های ولایتی یا ارگان‌های حزبی است که کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان درین زمینه برای شان صلاحیت داده باشد. مجازات باقیمانده بدون تصویب کمیته‌های مافوق حزبی داده می‌شود.

**ماده پنجاه و یکم:** برای مجازات یک عضو اصلی یا آزمایشی حزب، سازمان مربوطه حزبی باید اتهامات مشخصی را در مورد وی ارائه نماید. در صورتی که عضو مجازات شده حزب مجازات را عادلانه نداند، حق دارد که شکایت خود را درین مورد در ظرف دوماه به مقام بالاتر حزبی تقدیم نماید.

**ماده پنجاه و دوم:** مسأله اخراج از حزب توسط جلسه سازمان اولیه حزبی فیصله می‌گردد. فیصله در زمینه اخراج از حزب با رأی حداقل دو ثلث شاملین جلسه حزبی اتخاذ می‌شود و این دو ثلث باید بیشتر از نصف تمام اعضای اصلی سازمان اولیه حزبی را تشکیل بدهد.

انفاذ فیصله اخراج از حزب باید از طرف کمیته علاقه‌داری، ولسوالی، ناحیوی، شهری، لوی ولسوالی و بالاخره توسط کمیته ولایتی مربوطه یا ارگان حزبی‌ای که کمیته مرکزی چنین صلاحیت را به آن داده است، تصویب گردد.



تا تصویب نهائی مبنی بر اخراج عضو اصلی یا آزمایشی از حزب، کارت عضویت حزبی نزد عضو باقی می‌ماند و عضو حق دارد در جلسات حزبی اشتراک ورزد.

**ماده پنجاه و سوم:** اخراج از حزب نهائی‌ترین و شدیدترین جزای حزبی می‌باشد.

کلیه سازمان‌ها و مقامات حزبی هنگام اتخاذ تصمیم در زمینه اخراج از حزب باید حداکثر دقت و مراعات رفقانه حزبی را در نظر گیرند. شواهد و اسناد مربوط را دقیقاً مطالعه و تحقیق نمایند و از تمایلات ذهنی و اغراض شخصی جداً خودداری ورزند.

عضو اخراج شده از حزب حق دارد که در ظرف دو ماه شکایت خود را به کمیسیون کنترل مرکزی ارائه نماید.

**ماده پنجاه و چهارم:** مسأله مجازات حزبی اعضای کمیته‌ها و کمیسیون‌های تفتیش سازمان‌های حزبی علاقه‌داری، ولسوالی، ناحیوی، شهری، لوی ولسوالی و ولایتی توسط کمیته مربوطه به اکثریت آراء فیصله می‌گردد. ولی فیصله در زمینه اخراج و یا تنزیل آنها از عضویت اصلی حزب به عضویت آزمایشی به اکثریت دو ثلث آراء فیصله می‌گردد.

**ماده پنجاه و پنجم:** هرگاه يك عضو اصلی یا آزمایشی حزب بنابر معاذیری از عضویت حزب استعفی کند باید استعفی‌نامه خود را تحریری به سازمان اولیه حزبی مربوطه بسپارد و کارت عضویت حزبی خود را به منشی سازمان اولیه



حزبی تحویل نماید. اگر چنین عضو حزب مرتکب تخلف صریح از اساسنامه، انضباط و یا دیگر اشتباهات قابل مجازات حزبی شده باشد، درین صورت سازمان و یا ارگان حزبی مربوطه می‌تواند استعفای او را رد و فیصله اخراج وی را از حزب اتخاذ نماید.

فیصله جلسه سازمان اولیه حزبی در زمینه تایید استعفای عضو اصلی یا آزمایشی از حزب از طرف کمیته‌های حزبی علاقه‌داری، ولسوالی، ناحیوی، شهری، لوی ولسوالی و بطور نهائی کمیته حزبی ولایتی و یا ارگان حزبی‌ای که کمیته مرکزی ح.د.خ.ا درین زمینه برایش صلاحیت داده باشد، تصویب می‌گردد.

## فصل هشتم

### حزب و سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان

ماده پنجاه و ششم: سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان بمثابه کمک کننده فعال و نیروی ذخیره ح.د.خ.ا در تحت رهبری ح.د.خ.ا و در همکاری نزدیک با سازمانها و مقامات حزبی کار می کند.

س.د.ج.ا. تحت رهبری حزب، جوانان را با روحیه تیوری علمی انقلابی، وطنپرستی و همبستگی بین المللی تربیه نموده، آنها را برای شرکت فعال در امور اقتصادی و اجتماعی، تعلیمی و فرهنگی و دفاع از دستاوردهای انقلابی بسیج و تجهیز می کند.

کمیته های حزبی ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی ولسوالی، علاقه داری و سازمان های اولیه حزبی با سازمان های مربوطه س.د.ج.ا کمک همه جانبه و روزمره می کنند.

## فصل نهم

### سازمان‌های حزبی در قوای مسلح افغانستان اعم از اردو خاد و خازندوی

ماده پنجاه و هفتم: سازمان‌های حزبی در قوای مسلح افغانستان بر اساس برنامه و اساسنامه حزب و دستورالعمل‌های کمیته مرکزی ح.د.خ.ا فعالیت می‌نمایند.

سازمان‌های حزبی قوای مسلح افغانستان تحقق سیاست حزب را در قوای مسلح تأمین نموده، سربازان خوردضابطان و صاحب منصبان را با مورال عالی و روحیه وفاداری بی‌پایان به وطن، به حزب و همه مردم کشور بدون تبعیض و تمایز و آرمان‌های والای انقلاب ثور و همبستگی با زحمت‌کشان جهان تربیه می‌کند، همبستگی و وحدت قوای مسلح و توده‌های وسیع مردم را تحکیم می‌بخشد، دسپلین و انضباط قوای مسلح را تقویه نموده، آنها را در راه مراعات کامل حلف عسکری، اوامر قوماندانان و ارتقای احضارات محاروبی و سیاسی و آشنائی هر چه بیشتر در استفاده از سلاح و وسایط تخنیکی محاروبی بسیج می‌نمایند.

امور حزبی اردو، خاد و خازندوی توسط کمیته مرکزی حزب از طریق ریاست عمومی امور سیاسی اردو و ریاست‌های سیاسی خاد و خازندوی رهبری می‌شود.

ریاست عمومی امور سیاسی اردو از لحاظ صلاحیت‌های  
خود در حکم شعبه کمیته مرکزی ح.د.خ.ا است.

راه‌پزج

## فصل دهم

### گروه‌های حزبی در کنفرانس‌ها و کنگره‌های سازمان‌های غیرحزبی

ماده پنجاه و هشتم: در کنگره‌ها، کنفرانس‌ها و جلسات مشورتی جبهه ملی پدروطن، اتحادیه‌های صنفی، کوپراتیف‌های دهقانان، سازمان دموکراتیک جوانان و زنان افغانستان و دیگر سازمان‌های اجتماعی در صورت موجودیت حداقل (۳) عضو اصلی حزب، گروه‌های حزبی ایجاد می‌گردند.

وظیفه این گروه‌ها تقویه همه جانبه تاثیر و نفوذ حزب در بین زحمت‌کشان غیرحزبی و تطبیق سیاست حزب در بین آنها می‌باشد.

گروه‌های حزبی متذکره تابع مقامات حزبی مربوطه یعنی کمیته مرکزی و کمیته‌های ولایتی، لوی ولسوالی، شهری، ناحیوی، ولسوالی و علاقه‌داری می‌باشد.

گروه‌های حزبی در سازمان‌های غیرحزبی موظف است تا تمام فعالیت خود را مطابق تصامیم و دساتیر مقامات رهبری حزب پیش ببرند

## فصل یازدهم

### امور مالی حزب

**ماده پنجاه و نهم:** عواید حزب از طریق حق عضویت و حق الشمول اعضای اصلی و آزمایشی حزب، فروش نشرات و درآمد مؤسسات حزبی، اعانه‌های اعضای حزب و مردم تأمین می‌گردد.

اندازه حق عضویت و حق الشمول توسط دستورالعمل کمیته مرکزی تعیین می‌گردد. کمیته‌های حزبی باید تخصیص مالی خود را که از طرف کمیته مرکزی ح.د.خ.ا به آنها داده می‌شود مطابق بودجه خود مصرف نمایند.



راه‌چم ناشرانديشه‌ی دموکراتیک

[www.rahparcham1.org](http://www.rahparcham1.org)